

15.

DE
BANNO CONTVMACIAE

SCRIPSIT

ET

ILLVSTRIS I. CTORVM ORDINIS AVCTORITATE

A. D. XX. FEBRVAR. AN. MDCCCLXXXI

P R A E S I D E

D. IOH. THEOPHILO SEGERO

EIVSDEM ORDINIS ET SVPREMAE IN
PROVINCIA CVRIAE ASSESSORE ATQVE
ANTECESSORE

AD DISPVTANDVM

PROPOSVIT

ERNESTVS FLORENS FRIDERICVS
CHLADENIVS

VITEBERGENSIS.

LIPSIAE

EX OFFICINA HOLLII

DE
BANNNO CONTVMACIAE

SCRIPTUM

REVERENDISSIMO PATRI ARCHIEPISCO
METROPOLITANO MAGNIFICENTIAE

SEMPER PATRIARCHAE ELECTORIS

FRANCORUM

D. IOH. THEOPHILUS SEGERO

PHILOSOPHO DOCTORE ET ASTRONOMO

PROFESSORE MATHESIAE

ARTIS

AD DISCRETARIUM

REVERENDISSIMO

FRANCISCO FLORENSI FRIDERICO

SECRETARIO

FRANCORUM

LIPSIAE

EX OFFICINA HOLLII

DE

BANNO CONTVMACIAE

Institui ratio

QVAMVIS haec iuris publici materia, quam mihi sumo explicandam, per seculum et ultra ex summis imperii Romano-Germanici tribunalibus proscripta sit, tamen non vereor, ut quispiam suspicetur, eam plane nullam amplius ab utilitate commendationem prae se ferre.

A

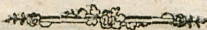
Imo

✱

Imo confido, assensum humanissimi Iestoris me esse obtenturum, si asseram, eam adhuc esse utilissimam. Quidni enim hanc laudem tribuam legi, quae non solum per secula in Imperio viguit, atque ex antiquissimis Germanorum moribus ducta est, sed etiam post abrogationem ad explicandas imperii leges, quae adhuc vigent, multum conducit. Scilicet in Capitulatione Augustissimi Imperatoris Iosephi II. denuo sancitum legimus ^{a)} = *dafs, soviel das BANNVM CONTVMACIAE betrifft, solches, als ein aus vielen Considerationen unzulaeßiges Mittel, gar abgethan, und es in ciuilibus causis auch bey den ciuilibus coërcendi et compellendi mediis bewenden solle.* Itaque iudicaui, facturum me esse operae pretium, si ad meliorem huius loci intelligentiam de banno contumaciae quaedam differere instituerem. Nimirum bannum imperii in duas abit species: aliud est BANNVM DELICTI, quo violatores pacis publicae plectuntur, aliud BANNVM CONTVMACIAE, quod olim a iudiciis imperii decernebatur, si quis in ius legitime vocatus non comparuisset, cui describendo iam inhaerebo.

II.

^{a)} Capit. Imp. nouiss. art. 20. §. 11.

II

De origine banni contumaciae

ORIGO banni contumaciae ab antiquissimis temporibus repetenda esse videtur. In lege Salica et Baiuuariorum iam vestigia eius occurrunt. Audiamus ipsa legis Salicae ^{a)} verba: *De ceteris vero causis, unde quis rationem est redditurus, si post secundam comitis admonitionem aliquis ad mallum venire noluerit, rebus eius in BANNVM MISSIS venire et iustitiam facere compellatur.* Quam legem ECCARDVS EX HEROLDI ET VVENDELINI editione recenset ^{b)}, ubi illi inscribitur: *de despectionibus*, vox contemptum iudicii seu contumaciam denotans ^{c)}. In lege Baiuuariorum a rege Ludouico est constitutum ^{d)}, *vt, si quis dux de prouincia illa, quam rex ordinauerit, tam audax, aut CONTVMAX, aut leuitate stimulatus, seu proterans, et elatus,*

A 2

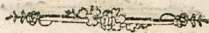
tus,

^{d)} apud LINDENBROGIUM in Cod. LL. antiqu. pag. 356. Conf. ECCARDVM de lege Salica a Carolo M. emendata cap. LIX pag. 161.

^{e)} ECCARDVS libr. cit. p. 102.

^{c)} DV FRESNE in Glossar. med. et inf. latin. sub voce: DESPECTIONIO.

^{d)} in lege Baiuuariorum lib. II. cap. 9. apud LINDENBROGIUM in Cod. legum antiqu. p. 406.

tus, vel superbus atque rebellis fuerit, qui decretum regis contemserit, DONATV DIGNITATIS IPSIVS DVCATI CAREAT, etiam et insuper spem supernae contemplationis sciat se esse condemnatum, et vim salutis amittat. Qua quidem barbara oratione nihil aliud contineri videtur, nisi banni ob contumaciam vel depulsionis de ducatu comminatio, bannum etiam ecclesiasticum, nisi proscriptus gratiam regis tempestiue meruerit, comitem habiturae. Fuit enim haec imperii atque ecclesiae vetusta coniunctio et concordia, ut e regno excessu iussi, nisi intra annum reciperentur, etiam ab ecclesia repellerentur *). Antiquum etiam esse in iudiciis imperii modum coercendae contumaciae per declarationem banni, non solum exempla, quae mox commemorabo, sed etiam scriptores passim comprobant. Quo respicit perillustri L. B. DE HARPRECHT, cum ex prisca historiarum monumentis animaduertit: †) *Der Ungehorsam gegen den hoechsten Richter war besonders verhasst, die heut zu Tage üblichen Proclamata, das sogenannte*

e) cf. BVATIVS *Originum* libr. X. cuius plurima pars a cap. XI. inde huc pertinet.

†) in *Staatsarchiv des K. und des H. R. R. Cammergerichts part. I. pag. 92.*

nannte Ruffen hat einen abrakten Ursprung. Das dritte Hofgericht war ein Ufstag, wer in Ungehorsam bis dahin beharret oder mangelhaft erschien, solcher hatte denn unfehlbar den Verlust der Hauptsache und darauf den Bann zu gewarten. Extantiora banni contumaciae exempla nobis occurrunt sub imperatore Friderico I. qui adeo Henricum Leonem ^{a)}, cum ter citatus non comparuisset, proscriptum ducatu suo priuauit. Eundem imperatorem Terdonenses semel et iterum in ius vocatos et comparitionem semper recusantes banniuisset, ACERBVS MORENA ^{b)} refert, et Mediolanenses eandem ab causam ab ipso esse proscriptos GUNTHERVS ita exprimit ⁱ⁾:

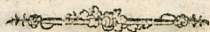
*Ne tamen Augusto quidquam sub principe certo
Ordine non fieret, rursus tribus esse citandos
Edictis Ligures, iuris suasere periti.
Quae postquam tumida spruerunt mente superbi,
Curia DAMNATOS REGNI denominat HOSTES.*

A 3

Nec

^{a)} OTTO DE S. BLASIO *cap. 24.*
in *VRSTISH script. rer. Germ.* pag.
209. ARNOLDVS LVBECEN-
SIS in *Chron. Slav.* *cap. 24.* apud
LEIBNITIVM in *Script. rer.*
Brunsv. tom. I. pag. 644. GODE-

FRIDVS MONACHVS *ad ann.*
1178—1184.
^{b)} ACERBVS MORENA *de reb.*
Laudens. in *LEIBNITII Script.*
rer. Brunsv. tom. I. pag. 810.
ⁱ⁾ GUNTHERVS in *Ligurino lib. I.*
vers. 188. seq.

Nec omni ratione destituitur opinio perillustris L. B. DE ZECH, qui priscis temporibus, antequam expressae leges violatoribus pacis scriberentur, nullam praeter contumaciam existimat fuisse causam proseriptionis ^{b)}. Qua ratione criminum reis, qui se in iudicio publico non stitissent, exilium saepe et poena et perfugium fuit.

III

Modus procedendi ratione banni contumaciae.

ACCVRATIVVS demum norma, secundum quam in decernendo banno contumaciae erat procedendum, in Ordinatione Camerali est definita ^{c)}. Nimirum tres patebant viae procedendi contra reum contumacem, e quibus commodissimam actor eligere posset. Vel enim ad bannum contumaciae, vel ad immiessionem ex primo et secundo decreto, vel denique in causa principali procedi poterat.

^{b)} in dissertatione *de proseriptione statuum imperii* §. 16. Adde illustrissimum BVATIVM, *Originum lib. X. cap. XXI. §. IX.* id ipsum argumentum mirifice illustrantem.

^{c)} ORD. CAM. *part. III. tit. 52. §. 1. 2. 3. et part. III. tit. 57. §. 5. 6. 7. 8.* BLVMIVS in *process. Cam. tit. 66. art. 53. seq.*

poterat. Quod si actori ad bannum contumaciae procedere placeret, reus iterum citandus erat ad videndum se declarari in bannum, aut ut iustis exceptionibus se contra illud defenderet, atque si denuo contumax inueniretur, tunc praevio proclamate, (*Ruffen*)^{b)} post sex iuridicas bannum contumaciae eodem modo eademque formula, qua bannum delicti, contra ipsum pronunciabatur. Quo facto licebat actori certa bona banniti rei nominare et immisionem in illa solemnibus formula^{c)} petere, quae demum, re ad imperatorem relata, ex speciali eius lege^{d)} decerni solebat, nisi reus publicationem decreti praevienisset parendo, eoque ab omni periculo banni se exsoluisset.

III

b) Quo ritu fiat DAS RUFFEN, describit BLUMVIVS in *proc. Cam.* tit. 66. §. 22. seq.

Commergerichtes Staatsarchiv part. I. pag. 97.

c) Formulam supplicae, qua immisio in bona banniti peti solebat, habet BLUMVIVS in *Supplicat. Cam. pag. 449. et perill. DE HARECHT* in *des K. und H. R. Ri.*

d) Perill. DE HARECHT in *Staatsarchiv part. I. pag. 92.*

e) CASPAR KLOCKIUS in *devis. Cam. relat. 167. n. 53.*

III

*Quatenus conveniat bannum contumaciae cum
banno delicti, et quomodo alterum ab altero
differat*

IN plerisque eadem fere erat ratio banni contumaciae, quae erat in banno delicti ^{a)}. Scilicet eadem requirebantur solemnitates ^{b)}, eadem erat pronunciandi forma, iidem fere effectus, cum Ordinatio Cameralis nullum his in rebus inter utrumque bannum constituerit discrimen. Quisque vel ob contumaciam, vel ob delictum proscriptus habebatur pro hoste imperii, cum verba condemnationis sint eadem, scilicet vim diffidationis continentia. Ex utroque banno condemnatus habebatur pro civiliter mortuo ^{c)}, et a quovis impune poterat occidi ^{d)}. Adsunt tamen quaedam inter utrumque bannum differentiae ^{e)}. Bannum

contu-

a) GYLMANNVS in *Symphor.* tom. IV. Part. I. pag. 281. n. 7.

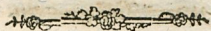
GAILLVS de pace publica lib. II. obs. 12. n. 3.

b) Solemnitates in banno decernendo necessarias legimus in ORD. CAM. part. III. tit. 56. §. 5. et 6.

c) GYLMANNVS in *Symphor.* tom. III. pag. 56.

d) GYLMANNVS in *Symphor.* tom. II. part. II. pag. 121. n. 36.

e) GYLMANNVS in *Symphor.* tom. II. part. II. pag. 92. n. 79.

contumaciae locum habebat etiam in CIVILIBVS caufis, bannum delicti tantum in CRIMINALIBVS: decretum banni contumaciae erat INTERLOCVTIO, decretum banni delicti ipfa SENTENTIA, et publici iudicii exitus. In EXECVTIONE ^{f)} etiam obseruatum discrimen, quod post bannum contumaciae neceffaria fuit immiffio in bona ^{e)}, pronunciato autem banno delicti ea non requifita ftatim post dictam fententiam publicantur bona profcritti. Maximum vero discrimen utrumque intercedebat ratione ABSOLVTIONIS. Profcritus ob contumaciam folo iudicii Cameralis arbitrio, fi contumacia folutione eius, quod intererat, purgata erat, etiam inuita altera parte, poterat abfolui ^{h)}, fed bannum delicti non fine aduerfarii, et in caufis grauioribus non fine Imperatoris confenfu relaxari debebat. Bannitis ob contumaciam cum aduerfario fuo de eo, quod ad purgandam contumaciam effet foluendum, trans-

f) Collegit differentias GAILIUS
de pace publica lib. II. cap. 6.

g) GAILIUS *de pace publica pag. 339.*

b) ORDINATIO CAMER.
*part. III. tit. 53. §. 3. et tit. 58.
§. 7.*

transigere licuit ¹⁾. Quocum si non conueniret, Camera interponebat arbitrium suum. His peractis et soluto a contumace, quod ei iniunctum erat, sequebatur iudicialis a banno contumaciae absolutio, et omnia ob bannum ablata, in eo statu, quo reperiabantur, exceptis fructibus consumptis et perceptis absoluto restituebantur. Soli procuratori Caesaris vel fisci cum bannito ob contumaciam non eadem transigendi, aut quicquam ab eo, solutionis nomine accipiendi fuit facultas, nisi per sententiam poena aliqua illi esset adiudicata ²⁾, quod tamen RVTGERVS RVLANDVS aliter usu receptum fuisse, et in causa *Hans Iacob Hunden von Drinkamp contra die Breuzling* illi ob contumaciam proscripto a deputatis iniunctum esse refert, ut fiscali centum thaleros solueret. Quicumque vero in bannum delicti erant declarati, non solum cum aduersario, sed etiam cum fiscali tenebantur transigere, si uellent absolui.

¹⁾ MYNSINGER *Cent. V. obs. III.*

²⁾ CHRISTOPH. SCHVVANMANN in *proc. Cam. lib. I.*

cap. 72. n. 5. RVTGERVS RVLANDVS de commiss. Cam. Imp. part. IV. lib. 7. cap. 1. n. 25.

folui. Quod hodieque in Hollandia vsu venit, vbi ob varia criminum genera, in primis ex causa contumaciae relegati non prius restituuntur, quam re cum laeso aut heredibus occisi composita. Digni sunt, qui ea de re legantur IOANNES VOETIVS ET ANTONIVS MATTHAEVS. Sane etiam multa Hollandi ex priscis nostris moribus in publicis suis iudiciis seruant.

V

*Exempla banni contumaciae ante eius
abrogationem*

SAEPISSIME contumaces hac proscriptione fuisse notatos, varia, quae passim occurrunt, exempla demonstrant. Nonnulla recensuisse iuuabit. Sic Henricum Leonem, Mediolanenses et Terdonenses ab imperatore Frederico I. ob contumaciam fuisse proscriptos iam antea memoravi, sic et anno 1324. aduersus *Tylmannum de Kusen*, qui post trinam citationem venire recusauerat, bannum et

immisso in bona est decreta ^{a)}. Eandem aduersus urbes
Bremam et Erfurtum proscriptionem fuisse decretam,
MVLTZIUS refert ^{b)}, et Quedlinburgenses anno 1445.
legimus ob contumaciam in bannum fuisse declaratos ^{c)}.
Varias praeterea apud sententiarum Cameralium collecto-
res reperimus sententias, quibus bannum contra contu-
maces est pronunciatum. Vltimum huius banni exem-
plum in Imperiali Camera BLVMIVS anno 1641. extitisse
testatur ^{d)}.

VI

a) L. B. de HARPRECHT in
Staatsarchiv des Cammergerichts,
part. I, pag. 97. et 98.

b) MVLTZIUS in *repraesentatione*
maiestatis imperatoriae, pag. 838.
n. 2.

c) L. B. de HARPRECHT in *St.*
A. des Camm. Ger. part. I. §. 58.

KETTNER in *Antiqu. Quedlinb.*
p. 497. Sententia legitur in
LÜNIGS *Reichsarchive part.*
spec. Cont. IV. part. II. pag.
677.

d) BLVMIVS in *Sent. Cam. num.*
426.

VI

Abrogatio banni contumaciae

NIMIA huius animaduersionis feueritas tandem effecit, vt iam anno 1531. dubitationes orirentur in iudicio Camerae ^{a)}, an in banno contumaciae eodem modo sit procedendum, atque in banno delicti, quae licet propositae fuerint visitatoribus Camerae, nullam tamen habuerunt vim, ad abrogationem huius banni promouendam. Obtinuit igitur hic modus coërcendi contumaces usque ad annum 1654. quo tandem per recessum imperii nouissimum e foris Germaniae supremis penitus est exterminatus. Constitutum enim in eo legimus ^{b)}: *dass, wenn das Ruffen erkandt, dem Klæger nach Verfließung der sechs Iuridicarum zugelassen seyn solle, gegen den VNGEHORSAMEN und NICHT ERSCH EINENDEN Antwortter in contumaciam*

B 3

(jedoch

^{a)} L. V. de HARPRECHT in St.
A. des Camm. Ger. part. V. pag.
257. n. 6.

^{b)} Recessus imperii nouissimus S.
36.

(jedoch mit HINFÜRIGER AVFHEBVNG der bisherigen gebrauchlichen zwey Wege, entweder auf die POEN DER ACHT, oder Immission ex primo et secundo decreto zu procediren) in der Hauptsache ordentlicher Weise bis zu Ende nach Belieben, allermassen in der Ordnung part. III. tit. 43. versehen worden, zu verfahren. Conuenerunt deinde tria statuum imperii Germanici collegia, ut Proiecto Capitulationis Caesareae perpetuae prohibitio banni contumaciae his verbis infereretur ^c): dasß selbiges als ein aus vielen Considerationen unzulängliches Mittel gar abzuthun, und es in civilibus causis auch bey denen civilibus coërcendi et compellendi medijs zu lassen. Quae prohibitio banni contumaciae deinde in Capitulationem Caroli VI. est translata, et in recentiorum Imperatorum capitulationibus usque ad nostra tempora reperitur ^d). Dubitari vero posset, utrum verba recessus imperii nouissimi ^e): Wenn sich einer der Execution,

fo

c) in constitutione III. de modo declarandi statum imperii in bannum, ad art. 20. Proiecti Capitulationis Caesareae, in fine.

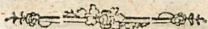
d) Capit. Imp. art. 20. §. 11.

e) Recess. imp. nouiss. §. 162.

so von einem Reichsgerichte befohlen, VVIEDERSETZT, der
 solle in POENAM BANNI gefallen seyn, de banno delicti, an
 de banno contumaciae sint intelligenda. Videtur magis
 de banno delicti sermo esse, cum bannum contumaciae in
 eodem recessu Imperii iam fuerit sublatum. Attamen illu-
 stris SELCHOVIVS ad Schmauffium animaduertit ^{f)}: diese
 Strafe falle nummehro weg, und müssen wenigstens die in den
 jüngsten Wahlcapitulationen art. 20. vorgeschriebenen Unter-
 suchungen vorbergegangen seyn. Vnde facile colliges, Vi-
 rum illustrem hunc locum recessus imperii de banno con-
 tumaciae explicare, tametsi ipse videtur dubitare, cum ad-
 dit: VVENIGSTENS müssen die in den jüngsten Wahlcapitu-
 lationen vorgeschriebenen Untersuchungen vorbergegangen
 seyn.

VII

f) SELCHOV. ad Schmauffi Conpendium iuris publici, lib. II. cap. XI. §. 39. not. 6.

VII

*Exempla banni contumaciae post eius
abrogationem*

QVAMVIS vero bannum contumaciae anno 1654. fit abrogatum, memorabile tamen occurrit exemplum declarationis in bannum imperii contra *Waltberum Councotte* in Camera anno 1698. publicatae, ob eius contumaciam in non facta renunciatione prouocationis ad Curiam Romanam, quae, cum causa ciuilibus esset, per mandata ei fuisset iniuncta ^{a)}. Cuius rei mentionem etiam facit IOANNES PETRVS de LVDEVVIG ^{b)}, verbis: *das allermerkwürdigste und beherzteste Verfahren ist anno 1697. ^{c)} vorgegangen*

a) DE LVDOLF in *iure Camerali* pag. 60.

b) DE LVDEVVIG in *Haellischen Anzeigen* ad ann. 1737. part. II. n. 112. §. 42. Addit in nota 4: *Die Historie dieses Processus ist in oeffentlichen Druck unter dem Titel gekommen: Iustitia declarationis in bannum facta in Camera imperiali pronuntiatae causae Motzet*

et Consorten ab una, Waltber Councotte ex altera parte. Wezlar. 1697. 4. Meminit etiam DE LVDEVVIG huius exempli in der Erlaeuterung der güldenen Bulle rom. I. tit. 3. §. 1. pag. 793.

c) Annus differt, DE LVDOLF habet annum 1693. et DE LVDEVVIG annum 1697. Scriptum etiam prodiit anno 1697.

gangen. Denn als Walther Counotte in einer Erbschaftsſache nach Rom appelliret; hat das Kayſerliche Cammergericht den frevelhafteſten Appellanten gar in die Reichsacht gethan, was geſchehen, caſſiret; und vor null und nichtig erklæert. *Modo laudatus DE LVDEVVIG non decidit, utrum fuerit bannum delicti, an contumaciae. Videtur, bannum delicti ob recurſum ad curiam Romanam fuiſſe irrogatum. Sed LVDOLFVS, qui ipſe aſſeſſor Camerae imperialis fuit, teſtis eſt, ob contumaciam hoc bannum fuiſſe pronunciatum.*). Etiam iudicium provinciale Suevicum poſt Receſſum imperii nouiſſimum banno contra contumaces proceſſiſſe, ſed hoc ipſi a iudicio imperii aulico eſſe interdictum legimus *). Sed potuit etiam bannum contumaciae quibusdam in cauſis poſt eius abrogationem iure decerni. Sic FLVMIVS affirmat, ſi via quaedam abrogata ante Receſſum imperii noviſſimum iam inita fuerit, etiam bannum contumaciae vel immiſſionem ex primo et ſecundo decreto poſtea potuiſſe decerni, atque adeo anno 1655. adhuc immiſſionem ex primo decreto*

*) DE LVDOLF loco citi

*) MÖSERS *Grundriß der teuſcheren Staatsverfaſſung* pag. 377.

decreto in causa *Quast* contra *Abraham* esse decretam, quae ante Recessum anni 1654. esset petita. Idem *BLVMIVS* autor est, contra tutores et curatores contumaces banno vel immiffione procedi posse, quia contra hos in causa principali nequeat procedi ^f). Quod quanquam meum non faciam ob generalem banni contumaciae abrogationem, non possum tamen silentio praetermittere, quod praeter *ANDREAM CHRISTOPHORVM SCHNEIDERVM* ^g) etiam nouissimus scriptor *IOSEPHVS ANTONIVS BVERIKHLE* ^h) de ordine iudiciorum coram tribunali Sueuico in *Quadrarbe* commemorat, ter citatum, nec comparentem hodieque proscribi, atque si iterum non compareat, iterari proscriptionem, iteratam autem sequi literas inhibitorias, indicationem bonorum proscripti ab usu campanae *Anlaitin* dictam, deinde euictionem ac possessionem, (*Gewaebr und Inhabung*)

f) *BLVMIVS* in *processu Camerali* tit. 66. art. 53. sequ.

g) de *Processu iuris et iudicii provincialis Suenici*. *Francof. ad Moen.* 1689, et *Vlmae* 1723.

h) des *freyen Kaiserlichen Landge-*

nichts in *Ober- und Niederschwaben* gerichtlicher *Process*, *Francof. et Lipsiae* 1742. De eodem iudicio conferendus est *IO. PETRVS DE LVDEWIG de Suetiae Tribunali S. R. I. Austriaco in Quadrarbe. Halae* 1725.

lung) et literas tutelares. Ne dicant, singulari eius iudicii more victum etiam, nisi admonitus iudicatum faciat, domicilio eiici, notari infamia, usu sacrorum excludi et bona eius annotari, huncque poenae modum proscriptionem appellari.

VIII

Quaedam observationes de banno contumaciae in iudicio Rothwvilenſi

SANE banni contumaciae ante recessum imperii novissimum non tantum in iudicio Camerali, sed in caeteris etiam imperii iudiciis decreti complura occurrunt vestigia. Iudicio aulico Rothwvilenſi expressis verbis in Reformatione Rothwvilenſi *) modus procedendi ratione banni contumaciae fuit praescriptus, et sententia banni in hoc iudicio pronunciata eandem vim habuit, ac si in iudicio Camerae esset decreta. Proscriptus itidem pro hoste imperii habitus, cum nec reformatio Rothwvilenſis, nec ordinatio Ca-

C 2

mera-

*) REFORM. ROTHVVIL. *part. III. tit. 14. et 15. et part. II. tit. V. conf. VEHNERVS, ad b. l.*

meralis vis atque efficaciae causa faciat discrimen inter bannum delicti et bannum contumaciae ^{b)}, et in utroque banno eadem damnationis formula diffidationem expresse contineat. A WERNERO ^{c)} ventilata est quaestio, an, si a banno contumaciae, quod in iudicio Rothvilensi esset decretum, quis appellauerit iudicium Camerae, et in hoc prouocationis iudicio fuerit absolutus, auocatio causae a iudicio Rothvilensi locum habeat? Sed GYLMANNVS existimat, eam non habere locum, rei que sic iudicatae exemplum adducit in causa nobilium *de Rees* contra dominos *de Schoenburg* die 10. Jun. 1587. ubi executio causae Rothvilensibus esset relicta ^{d)}.

b) GYLMANNI *Symphor. tom. LV. part. III. tit. 14. part. I. vot. 35. n. 8.*

d) GYLMANNI *Symphor. tom. III.*

c) WERNERVS *ad Ref. Rothvi.* pag. 123.

VIRO ILLVSTRI ET MAGNIFICO
ERNESTO MARTINO
CHLADENIO

SERENISSIMI SAXONIAE ELECTORIS
IN AVLAE ET IVSTITIAE REBVS VERO
CONSILIARIO CONSISTORII ECCLESIASTICI ET
DICASTERIORVM QVAE VITEBERGAE SVNT
SCHOLAE QVE IVRIVM IBI FLORENTIS
DIRECTORI SAPIENTISSIMO

S. P. D

IOH. THEOPHILVS SEGERVS

*Cum TVVS mihi Filius, VIR ILLVSTRIS, paternae virtutis felici-
cissimus acmulator, libellum academicum de banno contumaciae tradidit,
voluit que me publicae disputationis super eo socium esse, vtor ego
tam fauati opportunitate et Filii TVI, optimi humanissimi que Iuuenis,
eruditionem atque omnium liberalium studiorum elegantiam TIBI*

D

COPIA

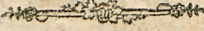
VRO ELIACO

congratulandi, et nostrari maximorum TVORVM vere que immor-
taliū in iuris prudentiam meritorum reuerentiam publice decla-
randi. Tametsi enim unquam TE coram venerari et profluentes ex
ore TVO doctrinas haurire mihi non contigit, TE unum tamen in
paucis, qui et publico et priuato iure consultissimi sunt atque utraque
doctrina Germaniam ornant, dudum suspexi, quin, crede mihi, homini
non adulanti, ab ineunte aetate, quam iuris diuini atque humani
studiis dedi, sapientissimum monitorem praeceptorem que habui. Inci-
cideram enim forte in elegantissimum TVVM librum de ambitu iuris
prudentiae elegantioris, et cum natura me ad id genus literarum
impelleret, exemplum illud boni docti que iure consulti tam pulcris
viuidis que coloribus expressum, ut in eo TE ipsum Themidem que
videre mihi videar, deinde semper obseruatum est animo meo vni-
que ad imitationem propositum. Itaque impense laetatus sum Filii
TVI in academiam nostram aduentu, impensus Eius accessu ad meas
scholas, huius autem libelli oblatione, in quo meum ignobile nomen
cum CHLADENIO, quod virtus TVA splendidissimum reddidit, et
cuius ipse fortiter dignitatem tuebitur, tantopere, ut eius lactitiae
tum ex Filii TVI amore, cum ex opinione cuiusdam existimationis
TVAE qualiumcumque studiorum nostrorum perceptae sensum nulla
oratio assequatur. Ipsum etiam argumentum libelli admodum placet.
Videtur enim auctoritati TVAE, quam Filius omnino respexit, con-
uenien-

venientiùs esse propter cognationem publici iuris, cuius prohi dolor?
studia nimis adhuc apud nostrates frigent, nec satis a nobis antecessori-
bus inflammarì possunt. Sunt adeo, qui suam infcitiam, ne nomen
iure consultorum immerito gerere videantur, calumniòsa iuris publici
relegatione ad historicas scholas obtegere, quin, nescio, quid periculi
ex eius cognitione minari conentur: veluti quendam iuridicum memini
suo filio, cui ego academicæ disputationis materiam ex eo iure
commendaveram, pro patria potestate vehementissime imperare, ne talem
ardelionem ageret, atque ut eiusce modi res Imperatoris et Principum
curae relinquere, allatis etiam hominum infelicitèr multatorum exemplis,
quorum ille publice notam et maxime ab infcitia ortam vesaniam sa-
pientiam iuris publici appellabat. Sed ut intelligas, VIR. SUM-
ME, quid Filius FUVS in hoc genere studiorum profecerit, nihil
ego in libello eius mutavi, et vel ab eo augendo, (quod causis co-
piosius offerendis, cur fere sine vi fuerint atque in Sueviâ etiamnum
sunt contumaciæ banna, cur ea Sueviæ Proceres anno superioris
seculi LXXVII. ordinationis iudicii in Quadrurbè gravamina com-
monentes præ nouis multarum comminationibus atque exactionibus
retineri maluerint, enarrandis que diuersorum iudiciorum modis
et proscriptorum vitæ ac membrorum integritati, et muliebri inpru-
dis pudori, prisca castitate, prospiciendi, denique redemptionum atque
absolutionum variis formulis, rationibus, pretiis exponendis, aut ad-

ziciendis privilegiorum, quibus nonnullae civitates proscriptorum, velat
olim Basilea Sebastiani Sebaertini, apud se commorationem defendunt,
exemplis commode fieri potuisset) cum eam ipsam ob causam, ut totus
Filii TVI esset, tum ne in molem libri excresceret academica dis-
putatio, calamus meum abstinui. Quidni enim ipsi domino spicile-
gium omne relinquam? Qui profecto eo ingento est, ut praeclara quae-
vis ab eius doctrina et studiis sperare possit res publica, quam ille
ad magni patris exemplum et scriptis ornabit et factis. TV vero
Filii ornamentis diutissime saluus et incolumis fruere, et rem civilem
ac litterariam imprimis que academiam TVAM, cui Deus sauciat,
diutissime meritorum TVORVM splendore illustra! Scripsi
Lipsiae d. XII. Febr. an. c1s1o CCLXXXI

00 A 6448

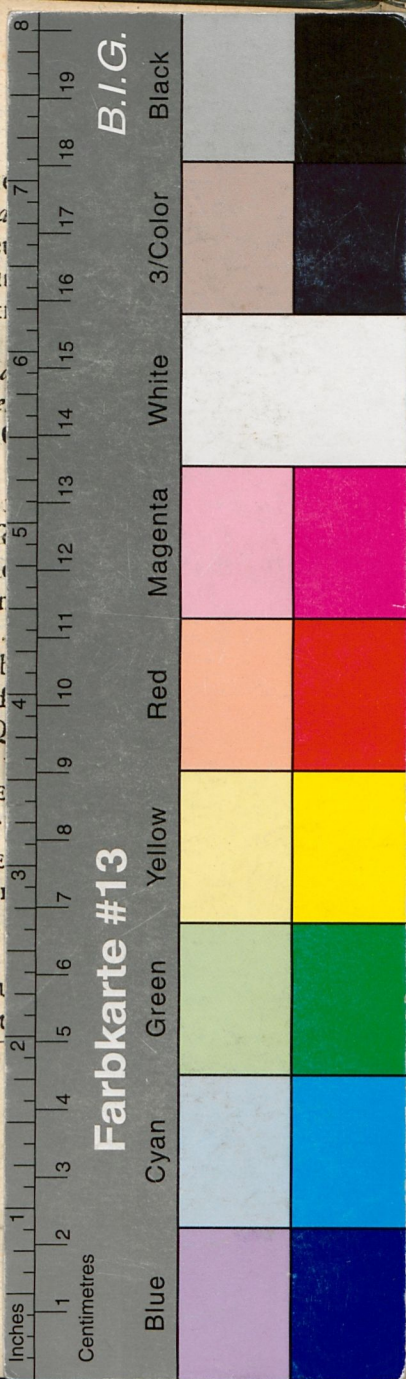
ULB Halle

3

002 928 140

32

DE
BANNO CONTVMACIAE

SCRIPSIT

ET

ILLVSTRIS I. CTORVM ORDINIS AVCTORITATE

A. D. XX. FEBRVAR. AN. MDCCCLXXXI

P R A E S I D E

D. IOH. THEOPHILO SEGERO

EIVSDEM ORDINIS ET SVPREMAE IN
PROVINCIA CVRIAE ASSESSORE ATQVE
ANTECESSORE

AD DISPVTANDVM

PROPOSVIT

ERNESTVS FLORENS FRIDERICVS
CHLADENIVS

VITEBERGENSIS.

LIPSIAE

EX OFFICINA HOLLII

